

VAi viert jubileum Open Oproep met dubbelepositie Vlaamse prijsvraagcultuur

10 november 2021, 14:44

Het Vlaams Architectuurinstituut (VAi) viert het twintigjarig bestaan van de Open Oproep met een dubbeltentoonstelling over architectuurprijsvragen in Vlaanderen en Brussel. De tweeledige expositie, die op 27 november van start gaat in DeSingel in Antwerpen, voert nog verder terug dan het startpunt van de vermaarde Open Oproep en belicht de Vlaamse prijsvraagcultuur van de afgelopen veertig jaar.

De tentoonstelling [40 jaar architectuurwedstrijden](#) is opgesplitst in de deelexposities 'Coming of Age. Architectuurwedstrijden in Vlaanderen en Brussel' en 'Open Oproep. 20 jaar architectuur in publieke opdracht'. De exposities belichten de periode voor en na de introductie van de prijsvraagvorm Open Oproep in het jaar 2000.

Samen met het aantreden van de eerste Vlaams Bouwmeester in 1999 vormt de Open Oproep een kantelpunt in de Vlaamse prijsvraagcultuur. Voor het eerst was er een onafhankelijk orgaan dat publieke opdrachtgevers begeleidt om op een transparante manier en met internationaal bereik een ontwerpteam aan te stellen voor projecten. Tegelijkertijd waakte een jury over de architectonische kwaliteit. De Open Oproep is nog steeds een gevierde formule die sinds enkele jaren ook navolging heeft gekregen in Nederland.

Aan de hand van archiefmateriaal, getuigenissen en installaties (van Ester Goris, Malgorzata

Maria Olchowska en Joris Kerremans – Louis Seynaeve – Toon Verdonck) maken bezoekers kennis met de oogt van twintig jaar publiek opdrachtgeverschap, meldt het VAI. Te zien is hoe de Open Oproep werkt, wat ruimtelijke kwaliteit binnen de verschillende Vlaamse contexten behelst en hoe publieke opdrachtgevers worden ondersteund in hun streven naar architectonische kwaliteit.

Prijsvraagcultuur vóór de Open Oproep

Voor het VAI, dat zelf in 2001 het levenslicht zag, vormt het twintigjarig bestaan van de Open Oproep tevens aanleiding om te onderzoeken hoe architectuurwedstrijden werden georganiseerd in de twee decennia vóór het bestaan van de procedure en wat ertoe heeft geleid om dit instrument te ontwikkelen.

Het archiefteam van het VAI deed een intensief onderzoek naar architectuurwedstrijden uit de jaren 1980-'90, aan de hand van architectuurtijdschriften uit die periode. Het resultaat is een enorme databank met een overzicht van alle gepubliceerde architectuurwedstrijden tussen 1980 en 2000. Daaruit werden tien representatieve cases geselecteerd, meldt het VAI.

“Er zitten bekende en minder bekende wedstrijden in de tentoonstelling. Usual suspects zijn Sea Trade Terminal, Hoog-Kortrijk en Stad aan de Stroom. Onder de verrassingen reken ik het Vlaams Administratief Centrum (VAC) in Hasselt, niet als icoon maar eerder als belangrijk scharnierproject in de totstandkoming van de Open Oproep-procedure. Transparantie en architecturale kwaliteit werden vanaf dan belangrijke criteria”, zegt Sofie De Caigny, directeur van het VAI en curator van de tentoonstelling.

Boeken

De dubbelexpositie is te bezoeken tot en met 17 april 2022. Ook zijn er bij beide deelexpositie boeken verschenen, namelijk [Meer dan een wedstrijd - De Open Oproep in een veranderende bouwcultuur](#) en [Celebrating Public Architecture - Buildings from the Open Call in Flanders 2000-21](#).

Locatie

